

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

25 O'nun kurduğu aslî düzen ile, O'nun icraatıyla göğün ve yerin ayakta durması, denge ve çekiminin korunarak düzeninin devamı, O'nun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Dahası sizi arzdan, topraktan çağırır çağırmas, derhal kabirlerinizden çıkarsınız.

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿٢٦﴾

26 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların tamamı, O'nun koyduğu düzenin içindedir. Hepsi O'na boyun eğip itaat ederler, saygıyla zikir halinde görevlerini yaparlar.

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

27 O, mahlûkatı ilk yaratan, yaratmaya aralıksız devam eden, ölümden sonra yeniden diriltendir. Bu O'nun için çok kolaydır. Göklerde ve yerde hükümünü sürdüren kanunlar; emsalsiz değer hükümlerini öğütleyen darbimeselli âyetler; gösterilen, öğretilen dini hakikatler, insanî ve ahlâkî değerler; dillerde pelesenk olan özdeyiş halindeki zikirler; hükümrancılık ve kemal sıfatları yalnızca O'na aittir, kudretli, hikmet sahibi ve hükümrancı olan O'dur.

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

★ 28 Allah konuyu size kendinizden misal getirerek anlatıyor. Size rızık ve servet olarak verdiğimiz şeylerde, meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz, kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan köleleriniz, câriyeleriniz, işyerlerinizde çalışan sözleşmeli işçileriniz içinde hiç ortağınız var mı? Servetinizi tasarrufda siz, onlarla kendinizi eşit sayar mısınız? Birbirinizden çekindiğiniz gibi, onlardan da çekinir misiniz? İşte biz, ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden aklını faydalı kullanabilen toplumlar için, Allah'ın birliğini ispatlayan delilleri, birçok konunun çözümünün işaretlerini böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٩﴾

29 Gel gör ki, inkâr ile isyan ile kendilerine zulmedenler, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenler, haksızlık edenler, şirke girenler şahsî arzu ve ihtiraslarına uydular. Allah'ın, hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanıdığı akıllı ve sorumlu varlıkları kim doğru yola sevkedebilir? Onlara yardım eden de bulunmaz.

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

30 Açıkça varlığını, benliğini, Hakka ve tevhide yönelik dine, medeniyete, şeriata ada. Allah'ın, insanları dinî, ahlâkî, insanî kabiliyetler ve özelliklerle donatarak yarattığı, kulluk sözleşmesi yaptığı; yaratılışa uygun, insan tabiatında mevcut tabii din İslâm'ı, şeriati hayata geçir. Hakkı anlamaya ve kabule uygun yarattığı, yaratılış dini, tabii din İslâm'ı, tevhid inancını şirk ile değiştirmek doğru değildir. Allah'ın yaratılışa uygun kanunlarının benzerini yapmak mümkün değildir. İşte doğru ve insanlığı, insanî değerleri ayakta tutan din, zamanla değişmeyen tabii hukuk kurallarını içeren şeriat, düzen budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

31 Allah'a yönelerek, varlığınızı Allah yoluna, dine adayın. Ona sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azabından korunun. Namazı erkânına, şartlarına, vaktine riayet ederek âşikâre kılın, imandan sonra, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olmayın.

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

32 Dinlerinden ayrılanlar, dinlerini, düzenlerini, kültürlerini, medeniyetlerini, birliklerini parçalayanlar, tefrika içinde etkisiz, itibarsız yaşayanlar gibi olmayın. Hizipleşerek, gruplaşarak, ayrılık davası güderek, birbirlerine düşmanca davranan, dinî ve insanî ilişkilerini kesen bölünmüş, baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş, Allah'ın kitabından, sünnetten ve ümmetten ayrılan kapalı cemaatler, toplumlar haline gelmeyin. Bütün müslümanlar, İslâm'a, Kur'an'a, sünnete, müşterek ilkelere sarılarak Allah'ın lütfunu bekleyecekleri yerde, her hizip Kur'an'dan, müşterek ilkelerden ayrılarak, kendi düşünceleri ve anlayışlarıyla, sahip oldukları geçici menfaatlerle avunurlar, sevinirler.